

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ 24, 25/10/2014

Το φυσικό δυναμικό που διαμορφώνεται στον Ελληνικό χώρο ευνοεί την εκδήλωση πλημμύρων (κλιματολογικές συνθήκες, γεωμορφολογία, συνθήκες βλάστησης κτλ) οι οποίες χαρακτηρίζονται ως ταχείας απόκρισης και δίνουν μικρά χρονικά περιθώρια αντίδρασης.

Η αύξηση του πλημμυρικού κινδύνου των τελευταίων χρόνων συνδέεται άρρηκτα κυρίως με την αστικοποίηση και μια σειρά πολεοδομικών παρεμβάσεων που αύξησαν την ευαλότητα του δομημένου περιβάλλοντος (αυθαίρετα, αναπλάσεις παραλιακής ζώνης, ραγδαία οικιστική ανάπτυξη, μεταβολές των χρήσεων γης, δασικές πυρκαγιές που προκαλούν διάβρωση των εδαφών και μείωση της απορροφητικότητάς τους κτλ). Ένα σκηνικό που παρατηρείται στην σύγχρονη Ελλάδα, κυρίως μετά το Β Παγκόσμιο Πόλεμο, αφού κατά τη συγκρότηση των πόλεων έγινε κατάχρηση στη μείωση των ρεμάτων. Στη θέση ρεμάτων βρίσκονται αυθαίρετοι οικισμοί, άναρχη δόμηση, μπαζωμένα οικόπεδα, χώροι αποβολής απορριμμάτων, παράνομες κατασκευές, τεχνικά έργα, περιοχές για δημόσια χρήση όπως πάρκα και οδικούς άξονες (πχ όπως έχει γίνει στα περισσότερα τμήματα του μεγαλύτερου ποταμού της Αθήνας, του Κηφισού).

Συνεπώς ένας μεγάλος αριθμός καταστροφικών πλημμύρων στο πυκνά δομημένο αστικό περιβάλλον της Αττικής με τις αδιαπέρατες τσιμεντοστρωμένες ή ασφαλτοστρωμένες επιφάνειες και τους περιορισμένους ελεύθερους χώρους, προκαλούνται από την ανεπάρκεια και τη δυσλειτουργία των φυσικών αποδεκτών ή την «εξαφάνισή» τους (πχ μπάζωμα ρεμάτων). Η κατάργηση σημαντικού μέρους του φυσικού υδρογραφικού δικτύου και ο περιορισμός της δυναμικότητας των φυσικών ρεμάτων που έμειναν με την κάλυψη και τον εγκιβωτισμό τους δημιούργησαν διαχρονικά τις προϋποθέσεις έκθεσης μιας πόλης σε υψηλή κίνδυνο έναντι των πλημμυρών, ακόμη και μετά από συνήθη επεισόδια βροχής.

Θεσμικό πλαίσιο για την προστασία των υδατορεμάτων δεν υπήρχε στις περισσότερες αστικές περιοχές μέχρι το 1950 και το υπάρχον στις μέρες μας αποτελεί το τέλος μιας

πορείας, με πάνω από 50 νομοθετικές ρυθμίσεις, διαφορετικές μεταξύ τους, αντιφάσκουσες, και βαριά ελλειμματικές ως προς το αρχικό πρόβλημα.

Για παράδειγμα, τα αντιπλημμυρικά έργα της δεκαετίας του 1955-1965 υλοποιήθηκαν με μελέτες του 1934 και τα μέχρι πρότινος αντιπλημμυρικά έργα με προβλέψεις και μελέτες της εποχής 1960-1980 και με νοοτροπία και γνώσεις που έχουν ξεπεραστεί εξαιτίας της περαιτέρω ανάπτυξης των πόλεων και των επιστημονικών εξελίξεων. Επιπροσθέτως, τα επιμέρους τμήματα κατασκευάστηκαν έτσι ώστε να εξυπηρετούν τοπικές ανάγκες χωρίς συνολική στρατηγική και χωρίς προοπτική να συνεργαστούν μεταξύ τους. Τα κριτήρια σχεδιασμού των αντιπλημμυρικών έργων χρειάζονται εκσυγχρονισμό σύμφωνα με τα πορίσματα των νέων επιστημονικών δεδομένων και οι παραδοχές των διαστημάτων επαναφοράς σχεδιασμού των έργων πρέπει να επανακαθοριστούν και εν τέλει το υπάρχον δίκτυο πρέπει να αναβαθμιστεί ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις νέες απαιτήσεις. Για παράδειγμα, το δίκτυο όμβριων στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας συνιστά περίπου μόνο το 30% του απαιτούμενου.

Επιπλέον, δεν υπάρχει ούτε ιστορικό αρχείο για την καταγραφή των πλημμύρων και των καταστροφών που προκάλεσαν, καθώς επίσης ούτε και ενιαίος φορέας ο οποίος να ασχολείται αποκλειστικά με το θέμα. Για την εκτίμηση του μεγέθους της πλημμυρικής παροχής χρησιμοποιείται το σύνολο των πλημμυρικών γεγονότων που έχουν σημειωθεί στον Ελλαδικό χώρο μόλις από το έτος 1980.

Είναι σαφές ότι τα υφιστάμενα αντιπλημμυρικά έργα προστασίας καθίστανται πλέον ανεπαρκή να παροχετεύσουν την μέγιστη πλημμυρική παροχή. Διαρκής ανάπτυξη των μεθόδων και των υλικών, διαφοροποιεί δραματικά τις παραδοχές σχεδιασμού των ήδη κατασκευασμένων δικτύων. Η αλλαγή των χρήσεων γης επιβάλλει την επικαιροποίηση των υπάρχουσών παλαιών μελετών και η ανάγκη για επανασχεδιασμό της αντιπλημμυρικής προστασίας καθίστανται πλέον επιτακτική με ταυτόχρονο συντονισμό μεταξύ του χωροταξικού σχεδιασμού και των απαιτούμενων δράσεων για την πρόληψη των πλημμυρών.

Η δημιουργία μιας ολοκληρωμένης πολιτικής με στόχο την αντιπλημμυρική προστασία έχει αναγνωριστεί και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης ως βασική θεματική προτεραιότητα. Έτσι, στη χώρα μας κατ' επιταγή των διατάξεων της της Κοινοτικής Οδηγίας 2007/60/ΕΚ «για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας», όπως αυτή ενσωματώθηκε με Υπουργική Απόφαση στο Ελληνικό Δίκαιο, αναμένεται μέχρι το 2015 να έχουμε ολοκληρωμένα σχέδια διαχείρισης του πλημμυρικού κινδύνου.

Η έντονη βροχόπτωση που έπληξε την Αττική στις 24,25/10/2014 ήταν ένα ακραίο φυσικό φαινόμενο που προκάλεσε τοπικά πλημμυρικά φαινόμενα, σε όλη την Αττική και ιδίως στα χωρικά όρια των Περιφερειακών Ενοτήτων του Δυτικού Τομέα Αθηνών, της Δυτικής και Ανατολικής Αττικής και του Πειραιά.

Η Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής, με την άμεση εντολή της Περιφερειάρχη και υπό τις οδηγίες μου, έθεσε όλο το μηχανισμό της σε ετοιμότητα και κινητοποιήθηκε άμεσα, προκειμένου να αντιμετωπίσει οποιαδήποτε εν δυνάμει ή εν εξελίξει καταστροφή, που θα μπορούσε να απειλήσει την ασφάλεια, τη ζωή ή την περιουσία των πολιτών,.

Συνέδραμε σε προβλήματα υπερχειλίσης και καθαρισμού των ρεμάτων, και πλημμυρικών φαινομένων στο οδικό δίκτυο ανταποκρινόμενη σε αιτήματα των ΟΤΑ όσο και σε αιτήματα πολιτών και παρά τους δραματικά μειωμένους οικονομικούς πόρους που διατίθενται για το σκοπό αυτό από το κράτος.

ΠΕ	ΘΕΣΗ	ΠΟΡΟΙ
Δυτική Αθήνα	<u>24/10/2014</u> - Άγιοι Ανάργυροι - Καματερό (Ρέματα) - Περιστέρι, Αιγάλεω, Χαιδάρι, Αγ Βαρβάρα (οδικό δίκτυο) <u>25/10/2014</u> ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ (περιοχή τσαλαβούτα)	1 Τσάπα και 4 αντλητικά συγκροτήματα 4 αντλίες και 1 αποφρακτικό
Ανατολική Αττική	<u>24/10/2014</u> Αχαρνές <u>25/10/2014</u> Αχαρνές <u>26/10/2014</u> Αχαρνές	JCB,1 Τσάπα, 2 αντλητικά συγκροτήματα 2 αντλητικά συγκροτήματα, 2 JCB και 3 φορτηγά
Πειραιά	<u>25/10/2014</u> Δραπετσώνα	2 αποφρακτικά και 1 αντλητικό συγκρότημα
Δυτική Αττική	24/10/2014 Φυλής (καταρρεύσεις)	2 τσάπες

Στον απόηχο των πλημμυρικών φαινομένων η Περιφέρεια Αττικής παραμένει στο πλευρό των πολιτών της που είδαν τις περιουσίες τους να καταστρέφονται από την μανία των ακραίων καιρικών φαινομένων.

Κλιμάκια μηχανικών υπό την εποπτεία των οικείων Αντιπεριφερειάρχων βρέθηκαν στην πληγείσες περιοχές προκειμένου να καταγράψουν την έκταση της καταστροφής και έγινε άμεσο αίτημα στην Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων η οποία έχει αρμοδιότητα σε περιπτώσεις βλαβών σε κτίρια, προκειμένου κατά προτεραιότητα να εκδοθεί η Κοινή Υπουργική Απόφαση για την οριοθέτηση αυτών των περιοχών και να εγκριθούν οι σχετικές πιστώσεις αποκατάστασης.

Δόθηκαν αναλυτικές οδηγίες στους ΟΤΑ α βαθμού από την Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας προκειμένου να καταβληθούν οι προβλεπόμενες χρηματικές αποζημιώσεις στους πληγέντες για την κάλυψη πρώτων αναγκών (διαμονή, διατροφή, αντικατάσταση της οικοσυσκευής που καταστράφηκε κτλ).

Άμεσα συγκροτήθηκαν από την Περιφέρεια Αττικής και οι επιτροπές εκτίμησης ζημιών των επιχειρήσεων και επαγγελματικών χώρων που επλήγησαν προκειμένου να καταβληθούν από το Υπουργείο Οικονομικών οι προβλεπόμενες αποζημιώσεις. Μέχρι σήμερα έχουν καταγραφεί από την Πολιτική Προστασία της Περιφέρειας Αττικής περίπου 150 επιχειρήσεις που υπέστησαν ζημιές από τα ακραία καιρικά φαινόμενα στις 24, 25/10/2014.

Δύο δήμοι της Περιφέρειας Αττικής (Αχαρνών και Ιλίου) μετά από σχετικό αίτημα της Περιφερειάρχη Αττικής κηρύχθηκαν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης εξαιτίας των εκτεταμένων καταστροφικών ζημιών που υπέστησαν από το πρόσφατο ακραίο φυσικό γεγονός.

Επίσης, για την απρόσκοπτη συνδρομή της Περιφέρειας Αττικής στην αντιμετώπιση των έκτακτων καταστάσεων ανάγκης και την προστασία του πολίτη, ζητήθηκε έκτακτη οικονομική ενίσχυση τόσο από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας όπως αυτή προβλέπεται από το Ν.4249/2014 και από το Υπουργείο Εσωτερικών όπως αυτή προβλέπεται από το Ν.2273/1994 για την κάλυψη της αγοράς και μίσθωσης ιδιωτικών μέσων.

Διευκρινίζεται ότι τεχνικά έργα πρόληψης του πλημμυρικού κινδύνου, σε ρέματα (οριοθέτησης, διευθέτησης, καθαρισμού, αυθαίρετων χτισμάτων και λοιπά) ή στο οδικό δίκτυο (δίκτυο ομβρίων) δεν είναι αρμοδιότητα της υπηρεσίας Πολιτικής Προστασίας

**Η Υπεύθυνη
Πολιτικής Προστασίας
Περιφέρειας Αττικής**

Ιωάννα Τσούπρα

